

“SESAM academie:
Maatschappelijk actief en
betrokken organisatie.”

| Jaarverslag 2016

“SESAM academie: betrouwbare
partner van Fondsen, Gemeenten,
Vrijwilligerscentrales en
Koepelorganisaties.”

“SESAM academie: voor
vrijwilligers, door vrijwilligers.”

“SESAM academie:
Kwaliteitsverbetering van
vrijwilligersorganisaties.”

Jaarverslag 2016

Voorwoord

1. Missie, visie en speerpunten

- 1.1. Missie
- 1.2. Visie
- 1.3. Speerpunten van beleid

2. Kracht van samenwerking

- 2.1. Samenwerkingspartners
- 2.2. Opdrachtgevers bij landelijke koepels
- 2.3. Strippenkaart voor dagdelen advies

3. Band met de klant

- 3.1. Pr en marketing
- 3.2. Ervaringen met nieuwe vormen van dienstverlening

4. SESAM academie en haar klanten

- 4.1. In gesprek met Kunstkasteel Zuilen, Utrecht
- 4.2. In gesprek met Koninklijk Texels Fanfarekorps
- 4.3. In gesprek met de Groene Apotheek, Leeuwarden

5. Kwaliteit van dienstverlening

- 5.1. Kwaliteitszorg
- 5.2. Evaluatie van onze dienstverlening
- 5.3. Leergang voor kandidaat adviseurs: nu en in de toekomst
- 5.4. Deskundigheidsbevordering adviseurs

6. Interne organisatie

- 6.1. Bestuur, directie en centraal bureau
- 6.2. Middelen
- 6.3. Regio-indeling
- 6.4. Interne communicatie

7. SESAM adviseurs

- 7.1 Werving, selectie en scholing
- 7.2 Ontmoeten

8. Financiële resultaten

9. Conclusies, trends en voornemens 2017

Bronnen:

- *Statuten SESAM academie*
- *Beleidsplan 2015 – 2018, actief en betrokken*
- *Actieplan 2016*
- *Jaarrekening 2016*
- *SESAM academie en burgerinitiatieven, beleidsnota, juni 2015*

Redactie:

Jeannemarie van den Acker
Martin van der Avoird
Monique Schoonen

Uitgave:

Maart 2017

*“SESAM academie is een maatschappelijk adviesbureau dat, zonder winstoogmerk, advies op maat levert aan vrijwilligersorganisaties in heel Nederland.
SESAM adviseurs zetten hun kennis en ervaring belangeloos in”.*

Voorwoord

SESAM academie heeft in 2016 door de inzet en activiteiten van SESAM adviseurs ondersteuning en advies op maat gegeven aan vrijwilligersorganisaties in de sociale en culturele sector: sportverenigingen, zangkoren, orkesten, musea, kringloopwinkels, patiëntenverenigingen en inloophuizen voor kankerpatiënten. SESAM academie werkt ook voor grotere organisaties van vaak landelijke omvang, zoals KWF Kankerbestrijding, Prins Bernhard Cultuurfonds, St. Vincentiusvereniging Nederland, Voedselbanken Nederland, het Nederlandse Rode Kruis en de Zonnebloem.

Ruim 80 adviseurs in de leeftijdscategorie 55-plus zijn als vrijwilliger werkzaam voor SESAM academie in een van de zes regio's in Nederland. De ruime ervaring waarover zij beschikken, hebben zij opgedaan in uiteenlopende functies in het bedrijfsleven, bij overheid, in het onderwijs en bij zorginstellingen. Vanuit deze achtergrond helpen zij vrijwilligersorganisaties bij de realisatie van doelstellingen, het verbeteren van de organisatie, nu en in de toekomst. Voor de dienstverlening wordt aan organisaties een beperkte vergoeding gevraagd, die bestemd is voor financiering van SESAM academie om het voortbestaan van de eigen organisatie veilig te stellen.

Op verschillende manieren komen adviesaanvragen van vrijwilligersorganisaties binnen bij SESAM academie. De adviestrajecten omvatten alle terreinen waarmee vrijwilligersorganisaties te maken hebben: beleid en strategie, marketing, communicatie en PR, organisatieverbetering en toekomstbestendigheid, verbetering financiële positie, juridische vraagstukken, fondsenwerving, coaching en scholing vrijwilligers.

Tientallen vrijwilligersorganisaties in Nederland zijn in 2016 ondersteund bij het maken van stappen in hun verdere ontwikkeling. Enkele voorbeelden van advies en ondersteuning: ontwikkeling van beleid, maken van strategische keuzes, begeleiden van veranderingsprocessen, fusies, opzetten van een gezond financieel beheer, ontwikkelen van vrijwilligersbeleid, zoeken en vinden van financiële middelen en sponsoring en niet in de laatste plaats het werven en behouden van vrijwilligers.

In 2016 zijn twee nieuwe vormen van dienstverlening aangeboden en uitgetest: het vervullen van interim bestuursopdrachten en het ondersteunen van burgerinitiatieven. Eind 2017 worden de ervaringen hiermee geëvalueerd.

Het resultaat van deze gezamenlijke adviesactiviteiten heeft ertoe geleid dat het jaar 2016 financieel gezond is afgesloten. Er zijn meer adviesdagdelen uitgevoerd dan begroot. Met het positieve resultaat is een investering gedaan in de verdere informatisering van SESAM academie. Een deel is toegevoegd aan het SoMO fonds waar minderdraagkrachtige vrijwilligersorganisaties een beroep op kunnen doen, zodat ook zij gebruik kunnen maken van de adviesmogelijkheden van SESAM academie. Om de kwaliteit van de adviseur op peil te houden wordt in 2017 nog meer aandacht besteed aan aanvullende scholing en training van adviseurs.

Met dit jaarverslag krijgt u een indruk van de inspanningen die geleverd zijn in 2016. Graag informeren wij u natuurlijk ook persoonlijk over onze activiteiten en de mogelijkheden voor ondersteuning van uw organisatie.

Jaap Lagendijk,
Directeur SESAM academie

1. Missie, visie en speerpunten van beleid

1.1. Missie

SESAM academie is een stichting, opgericht in 2004. De missie luidt: "Het ondersteunen van maatschappelijke organisaties en het vergroten van de participatie van senioren in de samenleving. Het gaat er om vrijwilligersorganisaties te helpen hun continuïteit te borgen, te professionaliseren en bestuurlijke problemen op te lossen".

1.2. Visie

"Vrijwilligers vormen, zowel individueel als in maatschappelijke organisaties, een essentiële factor voor de cohesie van de samenleving en het welbevinden van mensen in die samenleving. SESAM academie wil er toonaangevend toe bijdragen dat de kwaliteit van deze cohesie en van dit welbevinden geoptimaliseerd wordt. Zij doet dat door hoogwaardige ondersteuning en advies aan te bieden aan vrijwilligersorganisaties die daaraan bijdragen".

1.3. Speerpunten van beleid

Het uitgangspunt van SESAM academie is: '*voor vrijwilligers door vrijwilligers*'. Op dit principe is het aanbod van adviesdiensten en producten gebaseerd.

Speerpunten van SESAM academie zijn:

- tevreden opdrachtgevers en klanten
- werven van nieuwe opdrachtgevers
- een belangrijke partner zijn in adviseren en begeleiden van lokale burgerinitiatieven, onderdeel van de participatiesamenleving
- het vervullen van interim bestuursfuncties
- een belangrijke gesprekspartner zijn van particuliere vermogensfondsen en subsidieverstrekkers van de semioverheid om zo ook subsidieontvangers optimaal te kunnen begeleiden en ondersteunen
- een landelijk netwerk hebben van adviseurs, evenwichtig samengesteld naar professionele achtergrond en verhouding man/vrouw
- in externe communicatie actief zijn met gebruikmaking van moderne media

2. Kracht van samenwerking

2.1. Samenwerkingspartners

SESAM academie is een aantal samenwerkingsverbanden aangegaan met zowel gemeenten als een aantal fondsen. Enkele van die fondsen worden hieronder toegelicht:

Prins Bernhard Cultuurfonds (PBC)

Met dit fonds wordt in de provincies Utrecht (sinds 2013) en Overijssel (sinds 2012) samengewerkt. Sinds 2015 zijn de provincies Friesland en Drenthe hieraan toegevoegd. In 2016 is een overeenkomst tot samenwerking getekend met de provincies Flevoland en Limburg, de uitvoering daarvan start in 2017.

Oranjerfonds

Met dit fonds is afgesproken dat zij organisaties verwijzen naar SESAM academie. Na enkele succesvolle pilotprojecten is de samenwerking met dit fonds geïntensiveerd. In 2016 heeft SESAM academie acht organisaties geadviseerd na verwijzing door het Oranjerfonds.

Fonds 1818 regio Haaglanden

Met dit vermogensfonds, gericht op vrijwilligersorganisaties in het westen van het land, bestaat sinds 2005 een goede samenwerking. In 2016 is met ruim 200 adviesdagdelen aan 24 verschillende projecten gewerkt.

Stichting Fonds Schiedam/ Vlaardingen e.o.

Dit fonds verstrekt via maatschappelijke organisaties donaties aan projecten met een ideële of sociale strekking of door projecten zelf te realiseren.

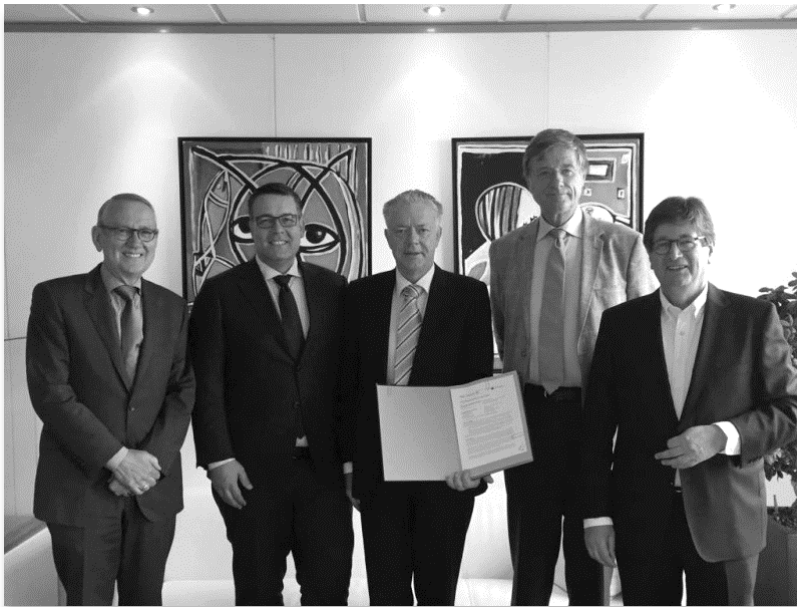
Een presentatie, verzorgd door SESAM academie in samenwerking met dit fonds, heeft geleid tot nieuwe contacten met enkele fondsen.

Sint Laurensfonds stadsregio Rotterdam

Dit vermogensfonds vindt zijn oorsprong in “de Gemene Armen-Borse” (1651). Het Sint Laurensfonds ondersteunt hulp- en zorgverlening aan jeugdigen en ouderen.

Cultuurfonds Almere

Het fonds is opgericht op verzoek van de gemeente en krijgt jaarlijks een budget vanuit de gemeente, maar opereert onafhankelijk daarvan. Er is een overeenkomst gesloten met SESAM academie voor de advisering van vijf vrijwilligersorganisaties.

Ondertekening van de overeenkomst met het PBC Flevoland en de Provincie Flevoland.

2.2. Opdrachtgevers bij landelijke koepels

Regelmatig kopen samenwerkingspartners en landelijke koepelorganisaties dagdelen in bij SESAM academie om deze vervolgens ter beschikking te stellen van lokale of regionale afdelingen die advies nodig hebben voor de aanpak van bepaalde problematiek.

De opdracht voor **KWF Kankerbestrijding** is medio 2016 beëindigd. In de periode 2013 - 2016 hebben ongeveer 30 adviseurs gewerkt aan de reorganisatie van het vrijwilligersapparaat (totaal aantal dagdelen: 535). 1600 afdelingen zouden teruggebracht moeten worden naar ca. 450 afdelingen, samenvallend met gemeentelijke herindelingsgrenzen. Dit aantal is weliswaar niet geheel gehaald en uiteindelijk uitgekomen op circa 750 afdelingen. Daarnaast zijn nog 57 dagdelen besteed aan het begeleiden van enkele besturen van grote afdelingen. KWF was tevreden met de inzet van SESAM adviseurs en de behaalde resultaten.

Zonder de hulp van SESAM academie was dit niet gelukt.

Met het **Nederlandse Rode Kruis** (NRK) in Den Haag heeft in juni een oriënterend gesprek plaatsgevonden. Het NRK blijkt ook geïnteresseerd in onze nieuwe vorm van dienstverlening, namelijk het vervullen van interim bestuursfuncties.

Vereniging Voedselbanken Nederland ondersteunt haar leden bij de uitvoering van kerntaken. Het gaat hier om 149 voedselbanken, 8 distributiecentra en 6500 vrijwilligers die directe voedselhulp bieden aan minderdraagkrachtige mensen in Nederland en zo ook verspilling van voedsel willen tegengaan. Voedselbanken Nederland en SESAM academie hebben afgesproken dat een voedselbank tien dagdelen organisatieadvies kan krijgen. Twee voedselbanken maakten daarvan gebruik in 2016.

IPSO Inloophuizen en Psycho-oncologische centra Samenwerking en Ondersteuning, koepelorganisatie voor de inloophuizen voor mensen met kanker en hun naasten. SESAM academie ondersteunde ook in 2016 de landelijke IPSO-organisatie en de inloophuizen met diverse adviestrajecten om de interne organisatie te verbeteren, klantonderzoeken uit te voeren en ondersteuning te bieden bij de coaching van vrijwilligers in de vorm van supervisie en intervisie.

PGOsupport is een koepelorganisatie voor Patiënten- en Gehandicapten Organisaties. SESAM adviseurs zijn betrokken bij het ontwikkelen van instrumenten ('Toolkits') voor patiëntenorganisaties, die op de website van PGOsupport gratis beschikbaar worden gesteld. SESAM adviseurs werden ook ingezet bij de advisering van verschillende patiëntenorganisaties.

De **Vereniging Humanitas** is een landelijke vrijwilligersorganisatie, de vrijwilligers helpen mensen om op eigen kracht iets aan hun situatie te veranderen. De SESAM adviseurs waren betrokken bij de organisatie van het Landelijk bureau en bij Humanitas Home Start. Daarnaast adviseerden zij verschillende lokale afdelingen.

2. 3. Strippenkaart voor dagdelen advies

Met vrijwilligerscentrales (Apeldoorn, Breda, Cuijk, Eindhoven, Etten-Leur, Helmond, 's-Hertogenbosch, Renkum) en gemeenten (Apeldoorn, Almere, Leeuwarden) wordt samengewerkt in de vorm van een strippenkaart. Daarnaast zijn er strippenkaartovereenkomsten met Rabobank Noord Gooiland en Huis voor de Kunsten Limburg.

3. Band met de klant

Klanten van SESAM academie zijn vrijwilligersorganisaties. Zij krijgen advies en ondersteuning op uiteenlopende gebieden. Enkele voorbeelden van ondersteuning zijn: vinden en binden van vrijwilligers, werven van fondsen, opstellen van een beleids-, marketing- en communicatieplan, inrichting van de organisatie en fondsverwerving. Ook over juridische problemen wordt advies gegeven. In 2016 werd per adviseur gemiddeld 27 dagdelen besteed aan ondersteuning van vrijwilligersorganisaties. In totaal kwam dit neer op **2062 dagdelen**.

Om een indruk te geven van opdrachten waarvoor SESAM academie in 2016 ingeschakeld is volgt hierna een kleine greep uit de gerealiseerde adviestrajecten.

Klantorganisatie	Adviestraject
Stichting Zeldzame Bloedziekten, HematosLife, Medemblik	Met de stichting is besproken wat goed is en wat beter kan. Op basis van de uitkomsten heeft de SESAM-adviseur een conceptbeleidsplan 2016 – 2018 geschreven. Na bespreking met het bestuur is het definitieve beleidsplan vastgesteld.
Stichting KIKID,	KIKID ontwikkelt creatieve programma's voor jongeren en voert deze uit. Doel:

Klantorganisatie	Adviestraject
Haarlem	verhoging van bewustzijn en weerbaarheid. Thema's zijn seksualiteit en relaties, drugs en alcohol, sociale media e.a. Hbo-studenten treden op als 'acteurs' in deze programma's en als gespreksleiders. KIKID wilde haar activiteiten uitbreiden: SESAM academie adviseerde bij het opstellen van een businessplan voor de oprichting van een KIKID academie waar trainers kunnen worden opgeleid en bij het verder uitrollen van de KIKID formule.
Stichting Bureninitiatief Maastricht	Een organisatie waar verschillende activiteiten plaatsvinden voor bewoners uit wijken in Maastricht. De SESAM adviseur is ingeschakeld bij de opzet van trainingen voor vrijwilligers in de wijk, bestuursleden en coördinatoren in hun aansturing van vrijwilligers. In een modulair model zijn na inventarisatie van behoeften, maatwerktrainingen aangeboden.
Exodus Zuid-Nederland, Den Bosch, Venlo, Heerlen	Exodus richt zich op nazorg voor ex-gedetineerden. Naast de landelijke vereniging heeft elke afdeling een lokale stichting. Deze verschillen onderling in omvang, huisvesting, bedrijfsvoering, arbeidsvoorwaarden, financiële middelen en cultuur. De lokale stichtingen moeten echter wel voldoen aan de eisen die worden gesteld aan diensten, bedrijfsvoering en verantwoording, e.d. De landelijke en regionale organisaties moeten daarom worden aangepast, waardoor beter op ontwikkelingen kan worden ingespeeld. De directeur-bestuurder bekleedt een eenmanspositie en zoekt ondersteuning bij het fusieproces. SESAM academie is gevraagd om de fusie van drie afdelingen in Zuid-Nederland te begeleiden. Eind 2016 is dit gerealiseerd.
Humanitas Zaanstreek e.o., Almere	Afdeling Zaanstreek van Humanitas, district Almere stond op een omslagpunt. Dit werd veroorzaakt door de invoering van sociale wijkteams, mutaties van taken in het afdelingsbestuur, meer nadruk op zelfredzaamheid van het individu. De werving van een nieuwe secretaris werd bemoeilijkt door steeds meer bureautaken en een aantal bestuursleden werd te zwaar belast met uitvoerende taken. Het bestuur vroeg zich af hoe te reageren op de veranderde omgeving, welke koers gekozen moest worden. SESAM academie heeft meegedacht in de toegevoegde waarde van Humanitas, welke plek zij in de Zaanstreek inneemt als traditionele vrijwilligersorganisatie en kansen voor de toekomst verkend.
Stichting KREDA-centrum Bollenstreek, Lisse	Succesvolle jonge stichting, opgezet om Poolse immigranten (werkzaam vooral in bollenvelden) te ondersteunen in het integratieproces: in de vorm van educatie, taalonderwijs, voorlichting, ontmoeting en activiteiten specifiek voor Poolse kinderen. Kreda is er in geslaagd om met alle activiteiten de doelgroep te bereiken. Omdat de

Klantorganisatie	Adviestraject
	stichting de huidige aanpak duurzaam wil verankeren is de hulp van SESAM academie ingeroepen. SESAM-adviseurs adviseerden welke stappen Kreda moest zetten om een duurzame organisatie op te bouwen met kwalitatief goede diensten en hoe zij inkomstenbronnen konden aanboren.
Stichting CCK2, Vriezenveen	Stichting CCK2 organiseert culturele activiteiten in Vriezenveen. Na een aantal bestuurswisselingen maakt het bestuur een 'doorstart'. Het bestuur beraadde zich op een nieuwe opzet met een frequenter aanbod, samenwerking met andere culturele instanties, optredens op meerdere locaties en een nieuwe naam, maar het bezoekersaantal is meestal laag. SESAM academie ondersteunde het bestuur bij het maken van een analyse van interne organisatie en omgeving. Het resultaat is gebundeld en uitgewerkt in een actieplan met bijbehorende instrumenten voor het verbeteren van de interne organisatie en een marketingplan.
Vliegveld Valkenburg te Rotterdam	De organisatie heeft SESAM academie ondersteuning gevraagd bij totstandkoming van een bezoekerscentrum. SESAM adviseurs hebben helderheid verschaft over kansen en bedreigingen voor realisatie van een bezoekerscentrum.
Zandvoortse Reddingsbrigade, Zandvoort	Professionele vrijwilligersorganisatie die nauw samenwerkt met Politie, Brandweer, GGD (Veiligheidsregio) en Reddingsbrigade Bloemendaal. Gegeven een cultuurverschil tussen reddingsposten Noord en Zuid, die de werkbaarheid en samenwerking bemoeilijken. Daarom is hulp van SESAM academie ingeschakeld. De adviseurs hebben gesproken met sleutelpersonen, woonden bijeenkomsten bij om de interne samenwerking te onderzoeken en toekomstwensen in kaart te brengen. De resultaten zijn geanalyseerd en teruggekoppeld aan het bestuur op basis waarvan een advies en actieplan geformuleerd zijn.

3.1. Public relations en marketing

Om bekendheid te verwerven nemen SESAM adviseurs deel aan beursvloeren. Daar wordt onze dienstverlening gepresenteerd en vinden eerste contacten plaats met vrijwilligersorganisaties. Op de beursvloer vergroten we ons netwerk, wisselen we visitekaartjes uit en maken we matches. Dit leidt in een aantal gevallen tot een concrete opdracht aan SESAM academie.

In 2016 zijn in totaal **366 dagdelen** tijd besteed aan het bezoeken van beursvloeren, aanboren van netwerken, het bezoeken van koepelorganisaties, e.d.

Match op Beursvloer Baarn

De interne werkgroep Pr-actief heeft samen met de bureaumanager van SESAM academie de **Nieuwsflits** voorbereid. Deze digitale nieuwsbrief is bestemd voor relaties, klanten, samenwerkingspartners. De eerste uitgave verschijnt januari 2017.

3.2. Ervaringen met nieuwe vormen van dienstverlening

SESAM academie is in 2015 begonnen met het verruimen van het adviesterrein, namelijk het vervullen van interim bestuursopdrachten en het inspelen op de ontwikkelingen rond burgerinitiatieven.

Interim bestuursopdrachten

Enkele adviseurs hebben in 2016 een interim bestuursopdracht vervuld. Eind 2017 worden de ervaringen geëvalueerd.

Burgerinitiatieven

Onder burgerinitiatieven worden initiatieven verstaan van burgers om samen uiteenlopende idealen te realiseren. Qua opzet en aanpak sluiten deze initiatieven goed aan bij onze uitgangspunten en daarom is dit voor SESAM academie een speerpunt van beleid. Zes adviseurs, één per regio, hebben in 2015 en 2016 in een interne werkgroep nader onderzoek gedaan naar deze maatschappelijke ontwikkeling om te bekijken of dit een nieuwe markt is voor SESAM academie. Diverse adviseurs hebben ervaring opgedaan met de ondersteuning van burgerinitiatieven.

SESAM academie streeft naar een toenemende betrokkenheid en ondersteuning bij burgerinitiatieven. Voorbeeld van ondersteuning is het geven van workshops op het gebied van fondsenwerving, workshops over het opzetten van een project om het initiatief gerealiseerd te krijgen, het helpen bij de oprichting van een stichting of vereniging.

4. Klanten aan het woord

Om een indruk te geven in welke mate de inzet van SESAM adviseurs gewaardeerd wordt in de dagelijkse adviespraktijk, is een aantal interviews opgenomen met klanten. De interviews zijn, omwille van de objectiviteit, afgenomen door een SESAM adviseur die zelf niet betrokken is geweest bij het adviestraject.

4.1. In gesprek met Kunstkasteel Zuilen in Utrecht

De Stichting Kunstkasteel Zuilen verzorgt muzieklessen op scholen, ensemblelessen en muziekkuitvoeringen in de wijk. Door veranderde eisen die fondsen en gemeente aan ondersteuning/ subsidiëring stellen, dreigden financiële bronnen per 2016 op te drogen.

Het bestuur klopte met een fondsaanvraag aan bij het Oranjefonds. Zij reageerden positief onder voorwaarde dat gebruik gemaakt zou worden van de advisering door SESAM academie. Om te kunnen overleven in de naaste toekomst werd aan SESAM academie gevraagd hulp te bieden bij de verduurzaming van projecten en financiering hiervan in een veranderende omgeving.

Dat contact vormde de aanleiding voor een stevig adviestraject door twee SESAM adviseurs. In een telefonisch interview gaf een bestuurslid van de Stichting aan dat het een prettig traject is geweest. De adviseurs zijn verschillende keren langs geweest. Telkens werd weer een stapje gezet van onderzoek naar advies. De manier waarmee ze met ons in contact bleven sloot goed aan bij onze praktijk. Het is positief te ervaren om met onafhankelijken over de problemen te praten. De adviseurs hebben ook diverse gesprekken gehad met onze partners en een aantal stakeholders. Die hebben dit door deze werkwijze niet als concurrentie ervaren. Op deze manier kregen we verdere ideeën over de richtingen waarin we koers zouden moeten zetten.

De SESAM adviseurs hebben ons ook geholpen om moeilijke besluiten te nemen tijdens het gehele

proces. Een voorbeeld daarvan is de stap die we genomen hebben om ouders te laten gaan betalen voor de muzieklessen van hun kinderen. Die werden eerst om niet gegeven. Het resultaat van de ontmoetingen is een goed bruikbaar advies. Daarbij werd de vinger gelegd op een aantal uitdagingen, onder andere het verbreden door met andere partijen/partners aan de slag te gaan.

“Aardige anekdote hierbij is dat we een aantal malen in de tuin het proces hebben doorlopen. Dit is een context die het adviestraject bijzonder maakt”.

Samenvattend hebben de SESAM adviseurs hulp geboden bij het versterken van de positie door het uitwerken van scenario's, verkennen van samenwerking met andere organisaties in dit 'veld', versterking van financiële onderbouwing, opbouw van netwerk/ relatiemanagement en vrijwilligersbeleid.

“Alles bij elkaar heeft ons contact met SESAM academie geleid tot een bruikbaar resultaat”.

4.2. In gesprek met Koninklijk Texels Fanfarekorps

Het koninklijk Texels Fanfarekorps bestaat sinds 1891. De vereniging kampte met het probleem van een krimpend bestuur en weinig animo onder de leden om zich kandidaat te stellen voor een bestuursfunctie. Het ledental daalde bovendien en de aanwas van jonge leden was minimaal. De muziekvorm 'fanfare' lijkt minder populair geworden en het dragen van een uniform tijdens optredens lijkt een struikelblok. Om de stagnatie in de ontwikkeling van het Fanfarekorps te helpen oplossen, is eind 2015 de hulp ingeroepen van een SESAM adviseur. Via een landelijk muziekblad 'De Klankwijzer' was men op de hoogte van het bestaan van SESAM academie. In januari 2016 heeft de SESAM adviseur een aantal gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen het Fanfarekorps.

In een telefonisch interview met een bestuurslid van KTF, vertelde deze dat men goed advies had gekregen van de SESAM adviseur, dat er inmiddels een nieuwe voorzitter is aangetreden en dat ook enkele jeugdleden zijn toegetreden. Het perspectief op de toekomst is positief.

“Een aanrader voor andere organisaties om een SESAM adviseur in te schakelen”.

4.3. In gesprek met de Groene Apotheek te Leeuwarden

De Groene Apotheek is een burgerinitiatief dat de wijk gezamenlijk groener, gezonder en gezelliger wil maken door de inrichting van een Wijk Ontmoetings Plaats (WOP). In de WOP komen een kruidentuin, een grote gezamenlijke moestuin, een speelveld voor kinderen, een bloemen- en zonneweide, een losloopveld voor honden en als extra aantrekkelijke factor een groot terras. Het geheel moet dan een mooie ontmoetingsplek vormen in de wijk Oldegalileën / Bloemenbuurt.

De SESAM adviseur heeft een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Nadat dit onderzoek was afgerond is geholpen bij het opzetten van een zelfstandige stichting. Dit was van belang om de financiële afhankelijkheidsrelatie van het wijkpanel te beëindigen. Ook bij de realisatie van de stichtingsvorm en alle aspecten, waaronder de inrichting van de organisatie is door de SESAM adviseur ondersteuning verleend.

In een telefonisch interview met een van de initiatiefnemers werd met veel enthousiasme verteld dat de droom om een 'buurtparadijs' te realiseren samen met een groot aantal buurtbewoners gerealiseerd is. Weliswaar moest er nog een keer verkast worden naar een kleiner stuk grond (aan het water) vanwege het bestemmingsplan van de gemeente Leeuwarden.

De initiatiefnemers van dit burgerinitiatief waren zeer tevreden over het eindresultaat en over de ondersteuning en inbreng van de SESAM adviseur.

“Er was een goede klik, de adviseur was altijd goed bereikbaar en geen moeite was hem teveel”.

5. Kwaliteit van dienstverlening

Kwaliteit leveren in adviestrajecten is voor SESAM academie essentieel. Het waarborgen daarvan begint bij de zorgvuldige selectie van kandidaat adviseurs. Na toelating volgen de kandidaten een leergang waarin ze zich voorbereiden op het adviseren van vrijwilligersorganisaties. Iedere nieuwe adviseur krijgt in de beginperiode een mentor. Adviseurs werken in wisselende duo's, zodat het mogelijk is onderlinge kennis en ervaring uit te wisselen. Verder worden intervisiebijeenkomsten gehouden met casuïstiekbesprekingen. Periodiek vinden er gesprekken plaats met de individuele adviseurs waarin de ervaringen worden besproken.

5.1. Kwaliteitszorg

In maart 2016 is een themabijeenkomst gehouden over kwaliteitsborging. Daarin kwamen thema's aan de orde als rol van de adviseur, permanente educatie, intervisie, meten van kwaliteit en evalueren van opdrachten. Uitgangspunt is dat SESAM adviseurs professionals zijn, die regionaal opereren en in hun werk ondersteund worden door een centraal bureau. De bijeenkomst heeft geleid tot een concreet actieplan, waaraan in 2017 nadere invulling wordt gegeven.

5.2. Evaluatie dienstverlening

Er zijn meerdere momenten in een adviestraject waarop evaluaties plaatsvinden. Een adviestraject bestaat vaak uit meerdere fasen, in dat geval wordt na elke fase geëvalueerd en worden afspraken gemaakt voor de volgende fase.

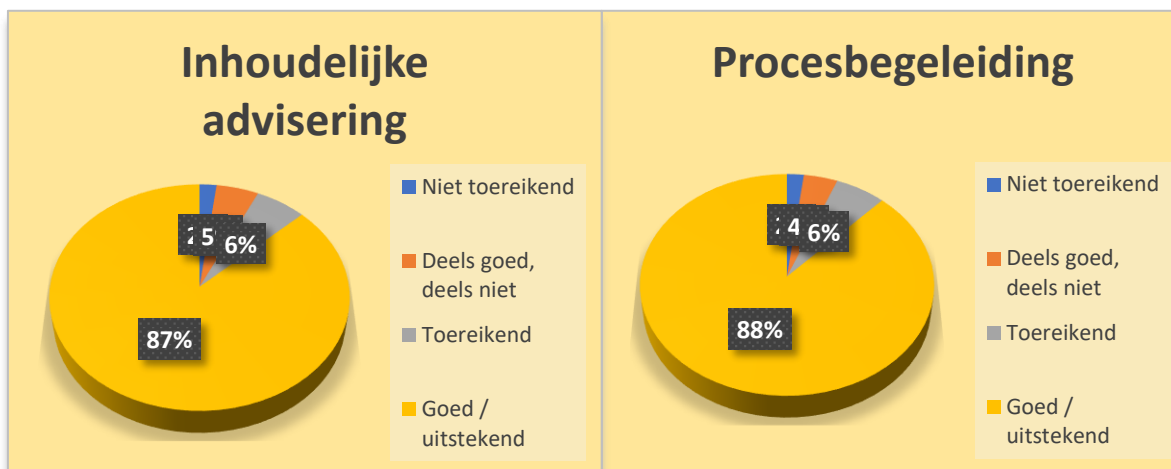
Na afloop van ieder adviestraject peilt de SESAM adviseur de tevredenheid van de opdrachtgever tijdens een evaluatiegesprek. Daarnaast wordt een evaluatieformulier toegezonden aan onze klanten.

Deze evaluatieresultaten worden teruggekoppeld naar de betreffende adviseur.

Enige tijd na afronding van een adviestraject neemt de SESAM adviseur contact op met de klant (organisatie) om na te gaan of het advies tot het gewenste resultaat heeft geleid.

Eindoordeel van klantorganisaties over de periode 2009-2016:

87 % van de opdrachtgevers beoordeelt de inhoudelijke advisering als goed of uitstekend, 88 % van de opdrachtgevers beoordeelt de procesbegeleiding als goed of uitstekend. Slechts enkele opdrachtgevers waren niet of minder tevreden, zoals blijkt uit onderstaande grafiek.

5.3. Leergang voor kandidaat adviseurs

De jaarlijkse leergang voor zo'n 15 nieuwe kandidaat-adviseurs in Herberg De Ark in Maarn is een goede voorbereiding op de adviespraktijk van de SESAM adviseur. In 12 dag-bijeenkomsten worden zij voorbereid op het werken voor vrijwilligersorganisaties. Vragen van vrijwilligersorganisaties variëren van hulp bij reorganisatie- en fusieprocessen, financiële vraagstukken, ontwikkeling van marketing- en communicatieplan, fondsenwerving, ontwikkelen en realiseren van een beleidsplan, strategieontwikkeling, juridische problemen tot coaching en begeleiding van vrijwilligers. Tijdens de leergang passeren al deze onderwerpen de revue.

Lesdag
adviesvaardigheden

5.4. Deskundigheidsbevordering adviseurs

Belangrijk is dat SESAM adviseurs hun deskundigheid op peil houden en op de hoogte zijn van relevante maatschappelijke ontwikkelingen. Daartoe worden jaarlijks bijscholingsbijeenkomsten georganiseerd. In 2016 is een dag georganiseerd rond het thema kwaliteitsborging.

Een adviseur van de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij (KNHM) heeft op de dag dat aan nieuwe adviseurs het certificaat werd uitgereikt een uiteenzetting gegeven over deze organisatie en de begeleiding van burgerinitiatieven in de KNHM Kern-met-pit-projecten, verspreid over het hele land. Deze projecten zijn bedoeld om de leefbaarheid van de directe omgeving te verbeteren.

6. Interne organisatie

In 2016 zijn **700 dagdelen** besteed aan de interne organisatie: afstemming van werkzaamheden in het regio-overleg, het overleg van regiocoördinatoren, beleidsdagen, werkgroepen, ed.

6.1. Bestuur, directie en centraal bureau

Het bestuur van Stichting SESAM academie, bestaande uit 4 externe leden en 2 interne leden uit eigen geledingen, is per 31 december 2016 als volgt samengesteld:

Jean Lenglet (voorzitter), Maarten de Gouw (secretaris), Wendy Pellis (penningmeester), Frank van Bussel, Niek van der Linden en Yvonne Lengkeek. In 2016 is het bestuur viermaal bijeengekomen.

In 2017 eindigt de zittingstermijn van de huidige bestuursvoorzitter, Jean Lenglet, na de maximale termijn (drie termijnen van elk drie jaar). De wervingsprocedure voor een opvolger is eind 2016 gestart.

Verantwoordelijk voor de directievoering is Jaap Lagendijk, directeur. Hij wordt ondersteund door twee

coördinatoren: Rob Stammeijer, opleidingscoördinator en Geert van Doorn, coördinator netwerken. De laatste heeft medio 2016 zijn functie neergelegd. Besloten is de functie van netwerkcoördinator te verstevigen en aan te vullen met de verantwoordelijkheid voor relatiebeheer. In 2017 zal personele invulling plaatsvinden op basis van een profielschets.

Het centraal bureau van SESAM academie, gehuisvest in de voormalige Zwitsalfabriek in Apeldoorn, verzorgt in de persoon van bureaumanager Monique Schoonen alle ondersteunende taken voor de organisatie. Zij is de centrale spil in informatieverstrekking naar binnen en naar buiten, draagt zorg voor continuïteit en voortgangsbewaking. De bureaumanager is de enige betaalde kracht binnen de organisatie.

6.2. Middelen

SESAM academie is een vrijwilligersorganisatie die voor het beheer ervan kosten maakt. Dit betreft de huisvesting van kantoor, bureaumanager en kosten voor werving en opleiding adviseurs. Daarnaast zijn er reiskosten voor regionaal- en centraal overleg.

Deze kosten worden gedekt door een vergoeding van vrijwilligersorganisaties, die zij betalen voor verleende diensten (per dagdeel € 75, excl. Btw).

6.3. Regio-indeling

SESAM academie beschikt eind 2016 over circa 80 adviseurs, ingedeeld in de regio's Noord, Oost, Zuidoost, Midden, Noordwest en Zuidwest. Per regio is een regiocoördinator benoemd, die de ingekomen adviesaanvragen uitzet onder de beschikbare adviseurs. Iedere regio vergadert gemiddeld viermaal per jaar. Het overleg dient voor onderlinge afstemming en speerpunten van beleid, belangrijke ontwikkelingen in de regio worden besproken. Tweemaal per jaar worden voorafgaand aan het overleg praktijkopdrachten geanalyseerd door middel van intervisie en casuïstiekbespreking.

6.4. Interne communicatie

Via de digitale nieuwsbrief, Novosa, worden SESAM adviseurs eenmaal per twee weken geïnformeerd over actualiteiten per regio, nieuw afgesloten overeenkomsten voor advisering en afgeronde projecten. Op de website hebben adviseurs toegang tot een besloten domein: 'Mijn SESAM academie' (MSA). Daarin is informatie te vinden over alle adviseurs en is ook een kenniscentrum opgenomen met kennisdomeinen. Website en vooral MSA vormen een belangrijke ondersteuning voor de dagelijkse adviespraktijk van de adviseur.

7. SESAM adviseurs

In 2016 hebben 10 adviseurs hun werkzaamheden beëindigd, sommigen na jarenlange inzet en betrokkenheid bij SESAM academie. Het aantal nieuwe adviseurs is 15 na afronding van leergang 2016: 5 vrouwen en 10 mannen. Deze gaan vanaf 2017 aan de slag in opdrachten. Op 31 december 2016 zijn er 86 SESAM adviseurs.

7.1. Werving, selectie en scholing van nieuwe adviseurs

In 2016 zijn voor werving van nieuwe adviseurs vijf informatiebijeenkomsten gehouden. Daarop volgde een aantal selectiedagen waarop met kandidaten is gesproken over de geschiktheid en wederzijdse verwachtingen. De kandidaten die werden toegelaten volgen in het najaar de leergang. Deze werd verzorgd door SESAM adviseurs Rob Stammeijer en Jacqueline Rademaker. De leergang is door de 15 deelnemers met veel inzet, enthousiasme en betrokkenheid doorlopen, zo bleek uit de evaluatieresultaten. Na een grondige evaluatie in najaar 2016 is besloten om opzet en inhoud van de leergang aan te passen. In de nieuwe opzet worden de deelnemers vanaf het begin van de leergang betrokken bij de regio's en bij de adviespraktijk. In steeds grotere mate wordt bij de uitvoering van het programma van de leergang ook een beroep gedaan op eigen SESAM adviseurs.

Nieuwe SESAM adviseurs, leergang 2016

7.2. Ontmoeting

De jaarlijkse SESAM-dag werd georganiseerd door de regio Midden en vond plaats in Utrecht. Ongeveer 60 adviseurs namen hieraan deel. Na welkomstwoord en lunch en een vaartocht naar het centrum van de stad werd een gevarieerd programma aangeboden met bezoeken aan DOM Under, Tivoli Vredenburg, Bolwerk Manenburg en museum 'Van Speelklok tot Pierement'.

Atelier Bolwerk
Manenburg, Utrecht

8. Financiële resultaten: positief saldo

De baten van SESAM academie vloeien voort uit adviesopdrachten voor enerzijds **individuele vrijwilligersorganisaties** en anderzijds opdrachten via **koepelorganisaties en fondsen**. Sinds 2007 hanteren we een tarief van € 75, -- excl. btw per geadviseerd dagdeel.

Sinds 2007 is er geen aanleiding geweest dit tarief te verhogen. In bepaalde gevallen adviseren we organisaties om-niet vanuit de bestemmingsreserve SoMO (SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties).

Uitgangspunt is dat SESAM adviseurs op jaarbasis 24 declarabele advies-dagdelen en 16 dagdelen acquisitie van nieuwe opdrachten realiseren.

Het aantal adviesopdrachten van individuele vrijwilligersorganisaties is in 2016 beduidend meer geweest dan in het jaar ervoor, maar ook de omvang in dagdelen per opdracht is gestegen.

Dat heeft erin geresulteerd dat de baten met 16% gestegen zijn naar een bedrag van € 78.864.

De baten vanuit opdrachten via koepelorganisaties en fondsen is teruggelopen met 13% naar een bedrag van € 77.664. In 2015 was KWF Kankerbestrijding nog goed voor een bedrag van ruim € 20.000 aan baten. Door het afronden van deze adviesopdracht is dit in 2016 teruggelopen tot een bedrag van circa € 2.000.

Daar staat tegenover dat er in het afgelopen jaar ook weer nieuwe opdrachtgevers bij zijn gekomen.

De totale baten stegen in 2016 met ca. 1%. De lasten bleven vrijwel op het niveau van 2015.

Het eindresultaat is uitgekomen op een bedrag van € 10.496 positief (in 2015 € 10.234). Dit saldo is toegevoegd aan de continuïteitsreserve en enkele bestemmingsreserves.

Het totale eigen vermogen van SESAM academie bedraagt per ultimo 2016 € 174.401.

9. Conclusies, trends en voornemens 2017

Teruggekeken kan worden op een goed adviesjaar 2016.

Speerpunten voor 2017 zijn:

1. Advisering van maatschappelijke vrijwilligersorganisaties
Dit is de “core business” van SESAM academie. Door intensivering van netwerken en promotionele activiteiten zal de vraag naar advisering toenemen. Het betekent dat adviseurs die in 2016 nog ruimte hadden in 2017 meer ingeschakeld zullen worden.
2. Adviseren van burgerinitiatieven
Kontakten worden gelegd met gemeentes en netwerken om de SESAM academie onder de aandacht te brengen van burgerinitiatieven. Vanuit de SoMO-bestemmingsreserve (SESAM ondersteuning Maatschappelijke Organisaties) zijn 100 dagdelen beschikbaar gesteld om burgerinitiatieven om-niet te adviseren.
Onderzocht wordt of er grote externe Fondsen bereid zijn om in het kader van advisering van burgerinitiatieven als financier van SESAM academie te fungeren.
Tevens moeten deze Fondsen worden gestimuleerd om bij hen bekende burgerinitiatieven op het pad van SESAM academie te zetten.
3. Interim bestuursopdrachten
In 2017 hopen wij nieuwe interim bestuursopdrachten uit te voeren. Soms zullen zij in het verlengde liggen van uitgevoerde adviesopdrachten. Eind 2017 zullen we de opgedane ervaringen evalueren en ons beleid bevestigen, c.q. aanpassen en randvoorwaarden opstellen.
4. Vernieuwde leergang
De leergang 2017 zal bestaan uit 10 wekelijkse cursusdagen in de periode oktober – begin december. Leergangdeelnemers gaan vanaf september “meelopen” met de aanstaande collega’s in de regio. Zij nemen deel aan het regio-overleg en participeren als zgn. tweede adviseur in enkele klantcontacten. In de leergang kan dan aandacht worden besteed aan uitwisseling van en reflectie op de opgedane praktijkervaringen. Voor de regio’s betekent deze gewijzigde opzet een forse uitdaging om het in de regio zo te organiseren dat de nieuwe collega’s in een tijdsbestek van 8 weken ingeschakeld worden in klantcontacten, zoals intake-, advies- en eventueel evaluatiegesprekken, beursvloeren, workshops e.d.

5. Bijscholingsprogramma

Onder voorzitterschap van Rob Stammeijer in zijn hoedanigheid van portefeuillehouder leergang en bijscholing is een werkgroep Bijscholing gevormd, die zich tot doel heeft gesteld om elk jaar enkele bijeenkomsten te ontwikkelen en organiseren. Door bijscholing blijven de adviseurs op de hoogte van ontwikkelingen in ons werkveld.

- In het voorjaar een bijeenkomst met als centraal thema “Van idee naar resultaat; het informele voortraject van burgerinitiatieven”.
- In de najaarsbijeenkomst wordt aandacht besteed aan “Personeelsbeleid Vrijwilligersorganisaties”.

6. Implementatie resultaten discussie kwaliteit

In 2016 is een bijeenkomst georganiseerd met de adviseurs onder de titel “De ontwikkeling van de adviseur”. Deze bijeenkomst heeft 8 thema’s opgeleverd, die daarna door een werkgroep verder zijn uitgewerkt. In de adviseursbijeenkomst kwamen 2 thema’s qua prioriteit het sterkst naar voren:

- Kwaliteitsborging tijdens het adviesproces
- Permanente educatie

Op basis van deze uitkomst heeft de werkgroep een actieplan opgebouwd dat begin januari naar de regio’s is gestuurd met het verzoek dit te bespreken.

De eindresultaten kunnen dan nog in 2017 worden geïmplementeerd.

7. Aansturing van SESAM academie

Vorig najaar is de functie van portefeuillehouder “netwerken” vacant gekomen. Op basis van evaluatie is deze functie enigszins aangepast en besloten is om een portefeuille “promotie en netwerken” te vormen.

Medio 2017 komt de functie van voorzitter bestuur vacant. Huidig voorzitter Jean Lenglet heeft dan 3 termijnen van 3 jaar achter de rug. Hij is niet meer herkiesbaar.

Directeur Jaap Lagendijk heeft het bestuur laten weten dat 2017 zijn laatste jaar als directeur zal zijn. Deze 3 vacatures moeten in 2017 worden ingevuld.

*Het motto van SESAM academie blijft vrijwilligersorganisaties te helpen hun toekomstbestendigheid te vergroten, te professionaliseren en bestuurlijke problemen op te lossen.
Ook in 2017 gaan we daarmee aan de slag.*

